

పద - వర్ణం

నేను తాగను : (అని నేనే అనేది :) తాగనంటే, అదేదో పరమ- నిషేధమనీ, అసలా అలవాటే ఎన్నడూ యింటా- వంటా లేదనీ కాదు-ప్ప... ఏం లేదు. ఈమధ్య ఏందుచేతనో తాగడం లేదు :

మరి, రోజూ ఆ తాగివచ్చేది?...అతను సీనయ్య.

సీనయ్య చాలా పెద్దమనిషి : వర్తి మర్యాదస్థుడు : నేను ఎరుగున్నంతలో, ఆతని కన్నుదోయికి ఎన్నడూ అన్య కాంతలు అడ్డమంటూ వచ్చిన పాపాన పోలేదు.

సీనయ్య తాగుతూన్నట్టు నిక్కచ్చిగా నాకు ఒక్కడికే తెలుసును : ఆ- అంతేలేండి, అలా అనుకునేందుకు సినలైన కారణములు ఉన్నవి : కాని, ఒట్టుపెట్టుకున్నట్టుగా ముప్పొ

ద్దులూ ఎందుకు తాగుతున్నాడో, నాక్కూడా తెలియదు సుమండీ !

సీనయ్యా నేనూ కలిసి చిన్నప్పటినుంచి పెద్దరిగే దాకా ఒక బళ్ళోనే ఈడూ-జోడూ-గా చదువుకున్నామనీ, పసితనంనుంచీ కూడా చాలా మమేకంగా ఉండేవాళ్ళమనీ... ఒకళ్ళంటే ఒకళ్ళం నాటికీ - నేటికీ ప్రాణం విడుస్తామనీ... యీ వై నాలన్నీ మా యిరుగూ - పొరుగు వాళ్ళకు ఏం తెలుస్తాయి ? - అసలే ఆ వాడకట్టున నాకు అంతమంచి పేరు లేదు... కనుక పోయిందేమీ లేదు ఇవాళ నాకు కొత్తగా... మా యింటికీ వచ్చేవాడు, ఆ సందుకుండా, సజావుగా మామూలుగా అందరు మనుష్యులలాగా, నడవకుండా, కాళ్లు పైకెత్తి చేతుల ఆధారంతో కప్పదాట్లుగా వచ్చినా, లేక పిల్లి - మంత్రంవేసి మా గుమ్మందాకా దొర్లుకుంటూ వచ్చినా... ఎవళ్ళూ విడ్డూర్యంగా చూడరని నా నమ్మకం : అలాంటప్పుడు ఎవడో ఒక అర్భకుడు ఒక్కవీస పాలు అడుగు-ఆటూ యిటూ వేస్తూ, గాలిలో, పదేసి అడుగులకు ఓపర్యాయం ఒక్క అంగుళంమేర తూలుతూన్నాడంటే ... అదొక లెక్కా జమా ? ... కనుక, 'వీడూ ఒహగ్రంథ సాంగుడులాగానే ఉన్నాడే' అని మా వాడకట్టు జగజెట్టుల ప్రశంసాలేశానైనా సంపాదించుకునే యోగ్యత, సీనయ్యకు అబ్బలేదు : మా వాడకట్టు ఒక్కటే ఏమిటిలేండి, అసలు లోకం తీరే యిలాఉంది. తాగిన తరువాతకూడా, తలవంచు

ము ని గో రి ం ట

కుని తనదారిని తాను పోయేవాడు. దానిదృష్టిలో...మనిషి కాదు. వర్తిపశువు...సరే దానికేంగాని...

‘ఎందుకు తాగివస్తున్నావు భాయి!’ అని అడగ వలసిన అవసరం నాకు లేదు. మీరు వెయ్యిచెప్పండి- లక్ష చెప్పండి, ఒకమనిషి తాగితే చెడిపోతాడని...నాకు ఎంత మాత్రము, ఈనాటివరకూ, నమ్మకములేదు...

...ఒక వేళా - పాళా అనకుండా, పొద్దోయి- పొర మారీవచ్చేవాడు. యిష్టం ఉంటే నాతో బాటు వేళకు యింత కలో-గంజో త్రాగేవాడు. ఇక్కడే నిద్దరోయేవాడు.

‘నిక్షేపంగా యిల్లూ వాకిలీ ఉండగా నీకు ఇదేం ఖర్మంరా?’ అని నేను అడుగనూలేదు. ఎన్నడూ వాడిని ఏ నిషయాంలోనూ పల్లెత్తుమూట అనడం ... అలవాటులేదు.

కానీ, ఇలా ఎన్నాళ్లు జరగాలో అని, నామానాన నేను ఊరుకున్నాను.

అవాళ మధ్యాహ్నం, సీనయ్యపెళ్లాం, మాయిల్లు వెదుక్కుంటూ వచ్చింది.

‘రా అయ్యా, రా!’ అని నేను పలుకరించనూ లేదు.

‘ఏరీ అన్నయ్యా, ఆయన’ అని ఆచిన్నది పలువిప్పి అడుగనూలేదు.

ఆ అమ్మాయి, గుమ్మంలోకి వచ్చింది...గుమ్మంలోంచి లోపలి హాల్లోకి వచ్చింది ... అక్కడే నిలుచుంది ... పోయి ఆ కుర్చీలో కూర్చుంది...

ఆ పిల్లది అడగలేదన్నమాటే కాని... నేను ఏదో మహా - హడావుడిగా ఉన్నట్టు అటూ యిటూ తిరుగుతూ, అవీ-యివీ అక్కడివిక్కడా - ఇక్కడివక్కడా సర్దుతూ, ఆ వంక చూడకుండా ఉన్నా, నేను ఎటు చూసినా ఎదుటఉన్న ప్రతివస్తువూ... వేయి గొంతులలో నన్ను ఆ ప్రశ్నే అడుగు తూంది...

'అదిగో ఆలోపల ఉన్నాడు. అవతల గదిలో పడు కున్నాడు' అని నేను వేరే చెప్పనక్కర్లేదు. ఆ అమ్మాయి లోపలికిపోయి చూడకూడదూ?

...సీనయ్య... అక్కడికే వచ్చాడు. తనంతట తానే వచ్చాడనుకోను. ఆ అమ్మాయి ఆత్మశక్తి అంత దొడ్డది బౌననిపించింది... నావళ్ళు గిరుక్కున అటువేపు తిరిగింది...

సీనయ్యను చూడగానే ఆ చిన్నదాని రెండుకళ్ళూ ఒక్కచూపున మణిలాగా మెరసినవి... సీనయ్య ఛెళ్ళున కమిచీదెబ్బ నిలువునా తిన్నట్టు లోపలికి దూదిపింజెకుమల్లే ఎగిరిపోయినాడు. ఓరుగాలికొట్టినట్టు తలుపు రఫ్తన పడ్డది...

నాకు కళ్లు తెరిపినపడి, తలఎత్తే సత్తువలోకి మెడ సడలే వ్యవధానంలో... సీనయ్య భార్య వెళ్ళుతున్నానని అయినా చెప్పకుండా, సడి చప్పుడూ లేకుండా వెళ్లి పోయింది... ఆ కుర్చీవంక చూడటానికి జంకాను. అది ఎక్కడ ఎగిరి తంతుందో అని భయంవేసింది...

సావిట్లో బల్లమీదా, కుర్చీలో సోఫాలో పడివున్న సమస్త సామగ్రి, పుస్తకాలు, కలాలూ, రాళ్లు-రప్పలూ, దిల్లూ

ము ని గో రిం ట

దిస మొలలూ... అన్నీ, అక్క-సుతో ఎగిరి వెళ్ళి 'తీస్తావా తియ్యవా?' అని ఆ తలుపుమీద పోయి పడ్డాయి... అది బద్ధ కంగా... అనుమానంగా తెరుచుకున్నది... ఒక్క నిమిషం ఉండి సీనయ్య బయటికి వచ్చాడు...

'ఎంరా సిగ్గులేదూ?' అన్నాను. కోపం భగ-భగ లాడుతూంది కాని, అంతకన్న కొట్టినట్టు దురుసుగా ఎలా అనాలో నాకు చేతగాలేదు. సీనయ్య, చీమన్నా కుట్టినట్టుగా వినిపించుకునీ-వినిపించుకోనట్టుగా... నిర్లక్ష్యంగా నన్ను ఎగా-దిగా చూసి 'నువ్వు యింతేనా?' అన్నాడు ఆశ్చర్యంగా.

'అంతేనా అంటే?'... నాకు వాడి ఊహ ఏమిటో అర్థంకాలేదు.

'అందరిలాంటి ఫూల్ వే అన్నమాట.' ... వాడు నదురూ బెదురూ లేకుండా ధైర్యంగా అనేశాడు. నాకు కోపం రావడానికి... జంకీంది; కాని లోలోపల కుత-కుత మంటూంది.

'నువ్వు యింతేనా?-' అయ్యో పాపం 'ఆ యిల్లాలు... ఆ బంగారుతల్లి వెదుక్కుంటూ వచ్చి పడిగాపులు పడివుంటే యీ పనికిమాలినవాడు... బుద్ధి లేకుండా చూసి తలుపు వేసుకుంటాడూ? అంత తామసానికి... ఆలా కంటి చూపు-నోటిమాటా లేకుండా పోవడానికి ఆచిన్నది చేసిన మహాపరాధం ఏమిటయ్యా?' ... 'ఇదేనా నీమనసులో ధోరణి?...' సీనయ్య గద్దించాడు : ... ఇన్ని చిలవలు-పల వలుగా ఆలోచించలేదన్నమాటే కాని, అసలు నాపుగా

ఊహఅదే కాదని ఎలా అనగలను?...నా నదురుడు పరకా
యించి, సీనయ్య ఇహ ఒంటికాలిమీద లేచాడు...

‘బ్రేయ్ నీవు యింకా సత్యకాలపు మనిషివి.
ముక్కుకు నూటిగానే ఆలోచిస్తావు. కొందరు ఉన్నారు అక్క
డక్కడ మహానుభావులు...అతిరధులు: మహారధులూను.
ఇదే వాళ్ళ కంటపడి నట్టాయెనా అందలంలో ఎక్కించి పద్నా
లుగు పేటలు ఊరేగించక పోయినారూ?...పెళ్ళాంమీద
పుట్టెడుకోపం ఉండి, నమిలివేద్దాం-మింగివేద్దాం అన్న అక్క
సులో ఉండి, ఆ యింటిపట్టున అన్నా ఉండకుండా, నాకంట
నరుడూ, నరుడికంట నేనూ పడరాదు అన్నట్లు కన్నానబోయి
కన్నానవచ్చినట్లు, ఏజోలీ-శొంఠి లేకుండా కాలక్షేపం
చేస్తూంటే, ‘తగుదునమ్మా అనుకుంటూ, మళ్ళా యిక్కడికి
ఏం ముఖం పెట్టుకు ప్రత్యక్షమైనావు?—చేసిన నిర్వాకం
చాలదా? ... అంటూ సాగదీసి యీచెంపా ఆచెంపా
వాయకొట్టకుండా ... సిగ పాయతీసి తన్ని తగిలేయ
కుండా, తాను ఏ పాపమూ ఎరుగకపోయినా, తనకు ఆ చిన్న
దాన్ని చూడటానికి మొగం చెల్లనట్టు తలుపుచాటున
దాక్కున్నాడేకాని, ఆ రాకాసిని చిన్న మెత్తుమాట అనలేదు.
స్వచ్ఛందంగా కలికాలంలో పుట్టవలసినవాడు కాదు... అని
నన్ను చూసి హర్షించనివాళ్ళు, జాలిపడనివాళ్ళు ఉండేవారు
కాదంటావా?...’

ఆ వాగుడుకు ధరీ - అంతూ కనబడటంలేదు... సరే
వాడి కెంతముచ్చటగా ఉందో, వాగి-వాగి వాడిమానాన

ము ని గో రి ం ట

వాడే ఊరుకుంటాడు లెస్తూ అని వినీవిననట్టు నేనూ ఓచెవి వప్పగించి ఊరుకున్నాను. పోనీ పాపం, వాగనీండి... మాటలకు యీ నడుమ యిద్దరమూకూడా మొగంవాచిపోయి నాము. వాడు ఎప్పుడూ పిలిస్తే వినిపించుకునే ధోరణిలో ఉండేవాడు కాదాయెను. వినిపించుకున్నా ఉలికేవాడూ- పలికేవాడూ అసలే కాదాయెను... సరే కానీండి, మాటలు ఖంగన మాళ్ళోగడం యింటికీవంటికీకూడా మంచిది.

‘ఏంరా, ఏం మాట్లాడవే?’

—ఏం మాట్లాడేది? అసలేనిమాటలన్నీ పేని నూలిగాను.

‘అవునా, కాదా?’

—తల అయినా వాడికి తెలిసేట్టు ఊపక తప్పేట్టు లేదు. సీనాయ్ నావంక అలా రెప్పనాల్చుకుండా చూస్తున్నాడు. వాడు చూస్తున్నంతసేపూ నా తలకాయీ వాడి కనుసన్నల్లో మెలగుతూన్నట్లుగా... ఆడుతూనే ఉంది...

సీనాయ్ కళ్ళల్లో పొడి ఆరిపోయింది, జాలిగా చెమ్మ గిలినవి.

‘నీవన్నమాటలో ఎంత నిజం ఉన్నదో నీకు తెలియదురా!’ అంటున్నాడు ప్రాధేయపడుతూన్నట్టు... ‘అంటే?’ అని నేను మానంగా ప్రశ్నించక తప్పదు కదా...

ఏంరా నాకు సిగ్గులేదూ?

—దానికి ఉంది- లేదు అని ఖచ్చితంగాసమాధానం చెప్పడానికి నాకు తరంకాదు.

మా ఆవిడమీద కోపం కాదురా. సిగ్గుపడి అవతలికి తప్పుకున్నాను...

నిజం?

ఆశ్చర్యం వేసి అడిగానన్న మాటే గాని; వాడి వాలకం చూసిన తరువాత ఆ సందేహం ఏమీ లేకుండా పోయింది... ఆ సంగతి ఒప్పుకున్నందుకు ఎంత లజ్జించుకున్నాడో... ఎందుకూ, తెలిసిపోవడం లేదూ?

నీకు ఎందుకురా మధ్య అంతసిగ్గు... కుల-పతివి గాని, సతివి కాకపోతివి—

తాగుతున్నానని ఆమెకు తెలుస్తుందేమోనని...

ఏమో తెలిస్తే?

ఏమా?... ఏమో వెయ్యికారణాలు వాడికళ్ళు చెప్పినవి. అయ్యో పాపం అనుకున్నాను... జాలితో కాదుసుమా, అంతో యితో గౌరవంతో.

‘ఏంరా. పోనీ, నీకూ ఆవిడకూ అంత యిష్టం లేని పని చేయాలిసిన అగత్యం ఏం వచ్చింది?... యిది మూణ్ణాళ్ళ ముచ్చటే కాదూ?... ఏం పుట్టినప్పటి నుంచీ తాగుతున్నావా? అది లేకపోతే ఉండలేవు గనుకనా? ఇంతకూ నీకు మీ ఆవిడ ఎక్కువా? ఈ తాగుడు ఎక్కువా?’

‘అలా అడిగితే ఏం’ చెప్పనురా మా ఆవిడను మించిన వస్తువు సృష్టిలో యింకొకటి నాకేం లేదురా. ఆవిడసౌఖ్యం కోసం నేను ఏ త్యాగానికైనా వెనుదీయనురా?... కాని...’

‘ఊ— కాని...’

‘తాగక తప్పదురా’

‘అలాగే?’

‘అవునురా. నాబాధ నీకు ఎలా అర్థం అవుతుంది?’

‘బాధ ఏమిటో చెబితే...’

‘...వంగరాజ్యంలో దుస్సహ దురంతక్షామ తాండవం... అబ్బ అది తలచుకుంటే... ఆమాట వింటే... హు... అది మరచిపోయేందుకు తాగందీ బ్రతకలేనురా...’

— ‘అవును సీనయ్య-యే ఆమాటలు అంటూన్నది’ - అని నాలో మనసుకు నచ్చ చెప్పుకున్నాను.

పెద్దపెట్టున లోకాన్నంతా ముగిచి ఎత్తేటంతటినవ్వు ముంచుకురాబోయింది. కాని మనసులో మనసు ‘ఏమిటే భడవా. ఏం తెలిసిందని నీకు అంత యద్దేవా? అంటూ చెంపలోపల ఛెళ్లునకొట్టింది.

‘అంతేనా మరి! అంతకన్న ఏం చెయ్యమంటావు చెప్పా?’... సీనయ్య ప్రశ్న నన్ను తరుముకు వస్తూంది... నవ్వుకూడా వస్తూంది...

తాగడం ప్రారంభిస్తే నవ్వుడం మరచిపోగలనా— లేదా?... ఛస్ ఆమాట అనుకుంటేనే నవ్వు వచ్చేట్టుంది. నవ్వుతే సీనాయ్ దీక్షకి అపచారం చేసినట్టు! అందుకనే... నేను తాగను!